

**Uchwała Nr XI/69/2015
Rady Gminy Domanice
z dnia 17 grudnia 2015 r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie
Domanice na lata 2016-2019**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515), oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.) Rada Gminy Domanice uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Domanice na lata 2016-2019, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Domanice.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

PRZEWORNICZĄCA
RADY GMINY
Halska Kolo

Załącznik
do Uchwały Nr XI/69/2015
Rady Gminy w Domanicach
z dnia 17 grudnia 2015 roku

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE DOMANICE
NA LATA 2016 – 2019**

I. WPROWADZENIE

Przeciwdziałanie i zwalczanie narkomanii jest zadaniem własnym gminy, którego realizacja wynika z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124, z późn. zm.).

W myśl powyższej ustawy przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności przez:

- a) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą,
- b) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych,
- c) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii formułując zasady, tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania narkomanii określiła zadania jednostek samorządu terytorialnego w ww. obszarze. Zgodnie z art. 10 ustawy przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy obejmujących:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z ustawowych przepisów, jest integralną częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2015 oraz 2016-2020 w Gminie Domanice i jest zgodny z założeniami:

1. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012 r. poz. 124 ze zm.).
2. Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016.
3. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1286).

4. Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Domanice na rok 2015 oraz 2016;
5. Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 oraz 2016-2020;
6. Gminnego Program Wsparcia Rodziny Gminy Domanice na lata 2013-2015 oraz 2016 -2018.

II. DIAGNOZA PROBLEMU

Narkomania jest zjawiskiem powstającym na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym, cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym. Zażywanie narkotyków jest dużym ryzykiem zarówno dla zdrowia psychicznego, jak i fizycznego, poza tym, nieodłącznie wiąże się z problemami społecznymi, takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, bezdomność generując również zachowania kryminalne. Narkomania jest chorobą dotyczącą wszystkich grup społecznych, niezależnie od wieku, wykształcenia i statusu materialnego.

Z analizy danych statystycznych Komendy Głównej Policji wynika, że zjawisko narkomanii jest nadal jednym z poważniejszych negatywnych zjawisk społecznych. Szczególnie narażona jest młodzież oraz dzieci w wieku szkolnym, głównie z powodu lekceważenia problemu i panującą modę na zażywanie substancji psychoaktywnych. Dealerzy narkotykowi działają wszędzie tam, gdzie gromadzi się młodzież (np. dyskoteki, kluby, szkoły). Młodzi ludzie mają dość beztroski stosunek do problemu używania narkotyków i zjawiska narkomanii. Nadal jest moda na zażywanie substancji uzależniających, traktowanych jako element zabawy, relaksu, rozrywki, pomocy w nauce, wspomaganie przeżyć i doznań. Młodzież nie zdaje sobie sprawy z wartości tego, co tracą w następstwie uzależnienia tj. rodziny, przyjaciół, miłości. Młodzi ludzie posiadają ogromną wiedzę na temat narkotyków, nie zdają sobie jednak sprawy z powagi sytuacji często wychodząc z założenia, że można spróbować, ale nie trzeba się uzależniać. Narkotyki nie są reklamowane w prasie, radiu, czy telewizji. Informacje na ich temat podawane są przeważnie z ust do ust. Ten rodzaj reklamy jest bardzo skuteczny, ponieważ o „towarze” dowiadujemy się od osób budzących zaufanie, o których myślimy, że są naszymi przyjaciółmi. Równie sugestywne są doniesienia internetowe opisujące działanie narkotyków znoszących stres czy zmęczenie, a przynoszących wesołość, luz i dobre samopoczucie.

Rozpoznanie zjawiska narkomanii jest coraz trudniejsze z uwagi na „nowocześniejsze” formy przeprowadzania transakcji handlowych, a także pojawiające się nowe środki psychoaktywne. Jedną z narkotykowych nowinek stały się „dopalacze”, które pojawiły się na polskiej scenie narkotykowej w 2008 roku, a już w 2009 roku była to najpopularniejsza substancja psychoaktywna – stosunkowo tania, łatwo dostępna i do tego legalna. Powszechnie uważa się, że skuteczna profilaktyka jest optymalnym sposobem hamowania rozwoju lub ograniczania skali zjawisk uznanych za niekorzystne i dolegliwe społecznie. Z tego względu jest znacznie bardziej opłacalna niż kosztowne działania naprawcze. Ostatnie rekomendacje Światowej Organizacji Zdrowia promują działania zmierzające do upowszechniania zdrowego stylu życia, a jednym z elementów zdrowego

stylu życia jest powstrzymanie się od używania substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków. Osiągnięcie takiego celu jest możliwe jedynie poprzez ścisłą interdyscyplinarną współpracę i ścisłą koordynację działań profilaktycznych wielu instytucji. Zakłada się, że im większy jest popyt na zdrowy styl życia, tym mniejszy na używanie substancji psychoaktywnych. Działania profilaktyczne to również wspieranie młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającym. Nabywanie umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia. Ważnym i nieodzownym elementem profilaktyki jest wspieranie rodziny w jej działaniach wychowawczych.

Z uwagi na fakt, iż najbardziej podatni na używanie środków psychoaktywnych są ludzie młodzi, najlepszym sposobem zapobiegania tym problemom jest zapewnienie młodzieży właściwych perspektyw. Najskuteczniejszymi strategiami profilaktycznymi są strategie angażujące szkołę i rodzinę. Tylko wtedy, gdy młodzież nauczy się rozumieć siebie, motyw swego postępowania i stanie się odpowiedzialna za własne czyny, można będzie zauważyć zmniejszenie wśród nich zainteresowania alkoholem i środkami odurzającymi. Młodzież z tutejszych szkół ma dobrą wiedzę na temat szkodliwości środków psychoaktywnych. Istotna jest także edukacja rodziców na tematy związane z zażywaniem narkotyków. Im więcej rodzic wie o środkach psychoaktywnych, tym łatwiej przekona dziecko o ich szkodliwości. Nie ma prostych i skutecznych recept na to, jak uchronić dziecko przed narkotykami, dlatego tak ważna jest świadomość rodziców na temat szkodliwości narkotyków. Profilaktyka przynosi najlepsze efekty wtedy, gdy współpracują rodzina, szkoła i całe społeczeństwo.

III. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016 – 2019 jest ograniczenie zażywania środków odurzających, szczególnie wśród dzieci i młodzieży oraz związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych, a także podniesienie świadomości społecznej Gminy Domanice.

Cele szczegółowe:

- Szerzenie wiedzy wśród dzieci, młodzieży, rodziców nauczycieli na temat narkotyków, szkodliwości ich zażywania, objawów wywołanych narkotykami i skutków zażywania narkotyków;
- Szkolenia uczące umiejętności bezpiecznego radzenia sobie ze stresem i zachowaniami agresywnymi wśród dzieci i młodzieży;
- Wspieranie funkcji wychowawczej rodziców;
- Kształtowanie postaw abstynenckich;
- Wskazywanie systemu wartości i stylów życia alternatywnych wobec narkomanii;
- Wspieranie programów profilaktycznych, uczących mówić „nie biorę”;
- Zaangażowanie przedstawicieli miejscowych władz w działalność profilaktyczną;

Działania:

- Edukacja (podczas szkolnych zajęć) na temat narkotyków i problemów wynikających z ich przyjmowania, uświadomienie zagrożeń z jakimi spotyka się młodzież i dzieci podczas dyskotek i innych imprez młodzieżowych;
- Edukacja dzieci i młodzieży szkolnej (warsztaty psychologiczne, programy radzenia sobie ze stresem i agresją, warsztaty kształtujące postawy asertywne, spektakle profilaktyczne, zajęcia wychowawcze związane ze źródłami i skutkami nałogów);
- Włączenie rodziców w realizację szkolnych programów profilaktycznych, pogadanki i szkolenia dla rodziców;
- Edukacja w zakresie odpowiedzialności karnej za wytwarzanie, posiadanie i nakłanianie do spożycia środków odurzających i substancji psychoaktywnych;
- Dbłość o bezpieczeństwo na terenie placówek edukacyjnych (wspieranie monitoringu wewnętrznego i zewnętrznego);
- Zorganizowanie marszu antynałogowego, konkursów, plakatów, klasowy wyjazd integracyjny;
- Współpraca z rodzicami, policja i innymi instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem narkomanii;
- Prowadzenie działalności informacyjnej o miejscach i instytucjach zajmujących się niesieniem pomocy osobom zażywającym środki psychoaktywne oraz członkom ich rodzin.

Efekty:

- Uczeń ma świadomość konsekwencji wynikających z sięgania po narkotyki;
- Dzieci i młodzież negatywne emocje rozładowuje poprzez wysiłek fizyczny, potrafi zagospodarować sobie czas wolny, nie sięga po narkotyki;
- Nabywanie umiejętności zachowań asertywnych jest asertywny;
- dzieci i młodzież zna zagrożenia z jakimi się może spotkać podczas dyskotek i imprez młodzieżowych;
- Ma poczucie odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych;
- większa świadomość rodziców na temat rodzajów narkotyków, objawów i zachowania dziecka będącego pod wpływem narkotyków;
- Budowanie wsparcia dla działań na rzecz zdrowia publicznego (ochrona dzieci i młodzieży jako grup społecznych najbardziej narażonych i podatnych na uleganie nałogom).

IV. ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB ICH REALIZACJI

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej, oraz szkoleniowej dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii poprzez:

- 1) Dofinansowanie spotkań, prelekcji, warsztatów dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią wśród dzieci i młodzieży w szkołach z terenu gminy.
- 2) Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych z zakresu tematyki narkotykowej dla kadry pedagogicznej z terenu gminy.

- 3) Upowszechnianie materiałów (książki, ulotki, plakaty) związanych z tematyką antynarkotykową.
- 4) Propagowanie form czynnego wypoczynku: rajdy, wycieczki, festyny.
- 5) Promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu poprzez imprezy o charakterze rozrywkowym (festyny, wycieczki krajoznawcze), sportowym itp. dla dzieci i młodzieży, których celem jest propagowanie zdrowego trybu życia wolnego od narkotyków i innych używek.
- 6) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w szkołach na terenie gminy.
- 7) Organizowanie debat o narkomanii z udziałem przedstawicieli gminy, nauczycieli i rodziców.

2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:

- 1) Działania wspierające dla osób uzależnionych od narkotyków (zwrot kosztów przejazdu do ośrodków leczenia uzależnień).
- 2) Udzielanie informacji dotyczącej możliwości specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym oraz osobom zagrożonym narkomanią.

3. Udzielanie rodzicom, u których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej oraz integracja ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontaktu socjalnego poprzez:

- 1) Rozpowszechnianie wiedzy (plakaty, ulotki, broszury) o możliwościach i procedurze administracyjno - prawnej kierowania osób uzależnionych na leczenie.
- 2) Zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej, terapeutycznej dla członków rodzin, w których występuje problem uzależnienia od narkotyków poprzez nawiązanie współpracy z psychologiem, terapeutą.

4. Wspomaganie instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii poprzez:

- 1) Wspieranie działalności stowarzyszeń przeciwdziałających narkomanii, propagujących zdrowy tryb życia.
- 2) Nawiązanie współpracy z Policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych m.in. poprzez kontrolę miejsc narażonych na działalność dealerów narkotykowych głównie szkół.

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

V. OKREŚLENIE ZASOBÓW W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW NARKOMANII

Na terenie Gminy Domanice rozwiązywaniem problemów narkomanii zajmują się:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

3. Placówki oświatowe na terenie gminy Domanice.
4. Służba Zdrowia.
5. Policja.
6. Parafia na terenie gminy.
7. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Stoku Lackim.
8. Stowarzyszenie „Powrót z U” w Siedlcach.
9. Rodzice i inne osoby zaangażowane w problematykę narkomanii.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Program jest adresowany do ogółu społeczności Gminy Domanice, a w szczególności następujące grupy osób:

1. Dzieci, młodzież szkolna i osoby dorosłe z grup ryzyka.
2. Osoby uzależnione i współuzależnione od narkotyków.
3. Rodziny oraz najbliższe otoczenie osób zażywających narkotyki.
4. Grupy zawodowe zajmujące się przeciwdziałaniem narkomanii (pedagogzy, nauczyciele, psychologowie, pracownicy socjalni, terapeuci).

VII. HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ

Program realizowany będzie w okresie od 01 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2019r.

VIII. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środki własne budżetu Gminy Domanice.
2. Powyższe środki gromadzone są w budżecie w **dziale 85 - ochrona zdrowia, rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii.**
3. Gmina Domanice na wydatki związane z realizacją Programu corocznie będzie zabezpieczała w budżecie kwotę nie niższą niż 500 zł.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Wójt.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Halina Kolo
Halina Kolo